

FOLK OG LAND

NR. 28 — 11. ÅRGANG

LØRDAG 27. OKTOBER 1962.

LØSSALG 75 ØRE

DA SOVJET VILLE SLUTTE FRED MED TYSKLAND

OGSA QUISLING BLE TRUKKET INN I DETTE SPILL BAK KULISSENE,
FORTELLER FINN STØREN I NOEN EFTERLATTE OPPTEGNELSER.

Stalin forsøkte forgjeves å komme på talefot med Hitler i 1943/44

Vi har tidligere her i FOLK OG LAND omtalt de fredsfølere som kom fra Sovjet-samveldet i årene 1943/44 og som via kontakter i Stockholm ble formidlet av dr. Peter Kleist, som omtaler saken i sin bok «Die europäische Tragödie».

Det tør kanskje være av interesse ikke bare for våre leser, men for et langt videre publikum i historisk sikt å nevne at også den norske ministerpresident Vidkun Quisling ble trukket inn i disse forsøk fra russisk side på å få istand en separatfred med Tyskland.

Som man vil erindre fra vår omtale av saken tidligere, førte ikke forsøkene til noe, kanskje i første rekke takket være Abwehrschefen Canaris, som stod i Secret Services tjeneste og som meget behendig forstod å utnytte Hitlers svakheter. Han fremstilte overfor Hitler fredsfølerne som en jødisk

Himmlers betrodde mann Schellenberg, som nevnes i denne beretning av Støren og også i artiklen om hertugen av Windsor

i sanden. Kleist selv kom opp i store vanskeligheter og holdt på å bli arrestert for å ha opptatt disse kontakter.

Det er avdøde konsul Finn Støren som forteller om den norske side av denne affære i noen etterlatte opptegnelser som han i sin tid stilte til disposisjon for FOLK OG LAND.

Under ett av sine mange besøk i Berlin på vegne av Quisling traff Støren hjemme hos en professor ved Berlins universitet etpar kaukasiere som var på besøk i Berlin. De bodde i Sveits, men var ofte på besøk i Berlin hvor de hadde slektinger og landsmenn. Og så forteller Støren videre:

På hjemveien, jeg bodde som vanlig på Adlon, gikk jeg alltid fra min venns leilighet et kvartal fra Tiergarten sammen med den ene av mine nye kaukasiske bekjente. Det ble en vandring i Tiergarten som varte i mange timer, så interessant var samtalen. Jeg fikk vite at min nye venn bodde i Genf, hvor kaukasierne hadde sitt hovedkvarter. Forøvrig bodde det formuende kaukasiere i Paris, London, New York og Washington. Selvsagt også i Berlin og Moskva. Av den grunn hadde han anledning til å få førstehands opplysninger både fra øst og fra vest. Han lot til å være fortørt på tyskerne, som han sa førte en slik tapelig politikk at de ikke fortjente at man hadde sympati for dem.

«Dette kan De hilse herr Quisling og si fra meg», sa han. Han hadde stor respekt for Quisling, som han mente var hans landsmanns reddningsmann under den store hungersnød etter den første verdenskrig.

Efterhvert var vi kommet til å tale om krigen varighet, og jeg sa at det ville glede oss i Norge hvis det var noen realitet i de rykter som jeg hadde hørt om fredsfølere fra de krigførende parter.

«Tyskerne tror de vet alt bedre enn andre og de vil ikke høre på gode råd, så derfor blir det ingen fred i

(Forts. side 2)

Apropos til et sølvbryllup:

Churchill truet hertugen av Windsor med krigsrett

Hertugparet Windsor feiret for en tid siden sitt sølvbryllup med bløtkake og champagne og er blitt behørig omtalt også i norsk dagspresse. I den forbindelse gjengir vi fra «Der Spiegel» denne lille «Zeitgeschichte» fra annen verdenskrigs tid om «den standhaftige Eduard»:

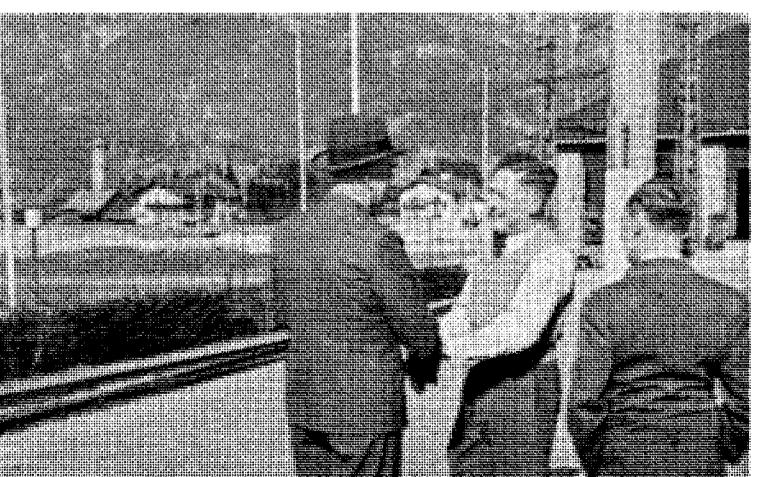
Det tyskvennlige hertugpar besøkte Hitler på Obersalzberg

Med den behendighet som særpreger profesjonelle hemmelige agenter klatret to menn over muren inn i haven til en av de fornemste villaer i Lisbon. Inntrængene snek seg mot huset og trakk frem fra kappelomme-ne stener av middels størrelse. Sekunder etter ble den nattlige stillhet brutt av singlende vindusglass. Det var 30. juli 1940.

Det oppskremte tjenerskap

i villaen kolporterte det rykte at det nattlige anslag var et verk av den britiske Secret Service. En blomsterbukett som ble avlevert kort etter syntes å bekrefte mistanken. På det vedheftede visittkort stod å lese: «Ta Dem iakt for det britiske Secret Service's intriger! Fra en portugisisk venn som mener det godt med Dem.»

De ukjentes oppmerksom-
Forts. side 6

Det var ikke alltid forholdet var så hjertelig som her mellom Quislings representant Støren (til venstre) og Terbovens nestkommanderende ministerialdirigent Müller (i midten). Bildet er tatt under et av Størens mange besøk i Tyskland, nærmere bestemt i Garmisch Partenkirchen i 1941. Mannen tilhøyrer er dr. Taubert, en representant for dr. Goebbels.

Da Sovjet ville slutte fred —

(Forts. fra side 1)

år», sa min nye bekjente.

Han fortsatte med å si at Himmler dog var en fornuf-
tig mann som gjerne ville
fred. I den anledning har
han sendt sin favorit Schel-
lenberg til Stockholm i disse
dager for å søke kontakt med
de engelske og særlig de
amerikanske myndigheter.
Kaukasieren var imidlertid
sikker på at det ikke ville
lykkes å komme til alvorlige
forhandlinger med de vestal-
lierte, da Churchill bestemt
hadde avslått å forhandle
om noen fred med tyskerne.
Han skal ha sagt at nå var
tiden endelig inne til å slå
tyskerne til jorden og han
ville ikke la denne sjansen
gå fra seg. På grunn av
Churchills steile holdning,
ville amerikanerne føle seg
bundet, sa min venn, som
derfor var sikker på at
Himmlers forsøk ikke ville
føre frem.

Jeg sa at det var trist å
høre hans pessimistiske ut-
talelser, men jeg håpet på
at hans kilder, selvom de
var førsteklasses, dengang
hadde tatt feil.

Men nei, han var sikker på
at hans opplysninger var
riktige. Imidlertid hadde han
søkt denne natlige konferanse
med meg for å komme
med et forslag. Han sa at
han var oppmerksom på at
jeg var en personlig venn av
Quisling og at vi arbeidet
intimt sammen i utenrikspo-
litiske saker. Likeledes var
han klar over at der Führer,
men i særdeleshet Himmler
ville høre på et eventuelt
forslag som kom fra Quis-
ling. Derfor bad han meg
meddelle Quisling at hans
venner i Moskva hadde sendt
en underretning om at «hans
store landsmann» (han nevnte
aldri Stalin ved navn)
ønsket å komme til en ord-
ning med Tyskland, og alle-
rede hadde gjort et forsøk
herpå. (Jfr. Kleists beret-
ning) Om denne henvendelse
var blitt misforstått eller
brutalt avslått fra tysk side,
var ikke på det rene, men det
som var sikkert var at en
positiv føler fra tysk side
hurtig ville føre til et gun-
stig resultat. Hvis forholdet
til Sovjet kunne bli ordnet,
mente han at det hurtig
ville bli mulig å få ordnet
forholdene mellom Tyskland,
og de vestallierte. Han opp-
fordret meg så instendig som
mulig til å be Quisling om å
sende Himmler eller der
Führer en betenkning i den
anledning.

Jeg lovet ham dette hvis
han mente at hans opplys-
ninger fra Moskva var å sto-
le på. Jeg understreket også
at hvis Quisling sendte en
slik henstilling og hans råd
ble fulgt og ikke førte til det

ønskede resultat, så ville
Quisling risikere for alle
tider å miste sin innflyt-
telse hos der Führer. For-
holdene i Norge vis a vis
okkupasjonsmakten var van-
skelige og vi måtte forsøke å
beholde Quislings goodwill så
lengt som mulig. Han forsik-
ret meg påny om at jeg
kunne stole fullt ut på hans
uttalelser, og jeg lovet å fortelle
Quisling om saken straks jeg kom til Oslo.

Så skiltes vi. Det var blitt
sent, eller rettere sagt tidlig,
for vår vandring i Tiergar-
ten hadde vart i over 5 ti-
mer. Jeg var trett, men
kunne ikke sove, dertil hadde
jeg fått for meget å tenke
på. Neste dag oppsøkte jeg
min vert fra aftenen før og
fortalte ham at jeg hadde
hatt en lang samtale med
hans venn på hjemveien.
Uten å nevne hva vi hadde
talt om spurte jeg om hans
venn var helt pålitelig. «Han
er ikke bare pålitelig, men
han har de aller beste
forbindelser. De er i det
hele tatt noen eiendommeli-
ge mennesker disse kaukasi-
ere, og det er utrolig hvilke
opplysninger de alltid sitter
inne med. Det pussige er at
deres opplysninger alltid ser
ut til å være førstehånds og
helt pålitelige. Det er ganske
forbausende hvor disse kau-
kasiere har gode forbindel-
ser i alle leire.»

Jeg fikk senere stor glede
av mitt nye bekjentskap,
som i tiden som kom gav
mange interessante
opplysninger. Disse viste seg
alltid å ha en solid bak-
grunn. Jeg har ikke nevnt
denne elskverdige kaukasiers

navn da jeg ikke er sikker
på at han ønsker det. Efter
krigen lever han fremdeles i
Genf i Sveits.

Quisling hørte med stor in-
tersse på den beskjed jeg
bragte, men jeg forstod at
han gjerne ville tenke over
forslaget før han diskuterte
det videre. Da jeg imidlertid
hadde vært på mitt kontor i
ca. en halv time ringte hus-
telefonen og jeg ble anmodet
om å komme til ministerpre-
sidenten igjen. Quisling
hadde antagelig fått tid til å
tenke over de forskjellige
budskap jeg hadde bragt fra
Berlin, for han gikk rett på
saken og sa at han ikke
trodde det var fornuftig av
ham av hensyn til norske in-
teresser å berøre en eventuell
fredsforhandling i en frem-
stilling til Hitler. En slik
henstilling kunne kanskje
bli misforstått og Quisling
følte seg heller ikke sikker
på at der Führer var den
rette adresse. Så spurte han
meg plutselig om jeg eventu-
elt ville reise til Stockholm
og søke kontakt med re-
presentanter for Sovjet.
Dette hadde jeg ikke særlig
lyst til da jeg måtte handle
uten mandat og en tilnær-
melse til en sovjetrepresen-
tant ville meget lett kunne
misoppfattes og bringe meg
i fare.

Vi ble til slutt enige om å
gå frem på følgende måte.
Jeg skulle skrive et strengt
fortrolig PM til ministerpre-
sidenten, hvori jeg behandlet
dette spørsmål utførlig, og
så skulle jeg sørge for at
kopien ved et «uhell» kom til

(Forts. side 3)

Dommen i Nürnberg

Den kolde krig varer ved,
vi hører stadig om ømme og
farlige punkter som Berlin
og Cuba, vi leser om atom-
bomber som eksploderer i
luften og under jorden og
om raketter som farer om i
himmelrommet. Vi hører og-
så om hjelp til selvhjelp for
fagede folkeslag. Foreløpig
ser det ut til at denne hjelp
for det meste gir seg utslag
i drap, barbari, undertryk-
kelse og korruption. I alt
dette verdensstoff må vi
ikke glemme tyskeren, det
sørger humanisten for, denne
utrettelige herold for: Du
må ikke sove, du må ikke
glemme! Som et ledd i kam-
panjen for ikke-glemme har
vi fått «Dommen i Nürnberg»

, en storfilm fra Holly-
wood, et ekte amerikansk
åndsverk. Den fyller yanke-
ens barnaktige krav om en
happy end, den til livsværlig
innesperring dømte tyske
dommer trykker den ameri-
kanske dommer i hånden
med tårer i øynene og be-
undring i blikket. Om denne
amerikanske dommeren, san-
nelig han er skapt i huma-
nistens bilde, han kaster
jakka, bretter opp skjorte-
mene og går en runde med
de fire tiltalte, det blir livs-
værlig over heile fjæla. Stor-
filmen kom på det norske
marked i betimelig tid, den
er også blitt et middel i
kampen mot norsk tilslut-
ning til Det europeiske felles-
marked.

Under siste verdenskrig
unfanget den hvite huma-
nist den ide at han var
menneskehets rettferdig-
het og det ondes refser, ris-
og tilintetgjører. Denne hov-
modige og hyklerske ide ble

til praktisk virkelighet ved
dommene i Nürnberg, den
ene store og de mange mindre,
hvor seierherrens re-
presentanter straffe-dømte
Det tyske rikes ledende
menn til døden, til livsværlig
fengsel eller til fengsel i lang
tid, likesinnede til advarsel
og skrek.

Kun en anti-humanist,
kun en pervertet person,
kun en barbar kan ha noe å
innvende mot at de onde
mennesker blir straffet,
strengt men rettferdig, like-
menn til besinnelse, advarsel
og redsel. Så sant, så selvfol-
gelig. Men det opprører meg
i min livsgrunn at morderen
ifører seg dommekappen,
setter seg på dommersetet og
dømmer mordere. Dette er
ikke bare grovt hykleri, det
er nedbrytende for all moral
og all kultur.

Humanisten i ånd og sann-
het, værer straks et angrep
på sitt dogme om eneskylden
for krigen. Var det kanskje
ikke tyskeren som ved sitt
barbari fikk istand krigen og
således tvang den humanis-
tiske demokrat til på liv og
død å forsvare sine livsver-
dier, den hvite manns kul-
tur? Er denne påstand hyk-
leri og illusjon kanskje?

Den gang den hvite mann
bekjente seg til religionen, da
han var en kristen, het det:
Vi er alle syndere for Gud.
Men den hvite mann for-
kastet sin religion, hans kne-
ledd ble ubøyelig, han ble en
humanist. Han som i sin
ungdom forkynte fra tårn og
gatehjørner at alle mennes-
ker var gode og like, at løve
og lam kunne beite sammen i
fredelig sameksistens, han
farer nå i sine oldingår over
land og hav som en straffens
demon. Oppblåst av selvrett-
ferdighet, invitglødende av

(Forts. side 3)

FOLK OG LANDS MINNEALBUM:

6.

Falt i øst i kampen for Europa

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAvis

Redaktører:

ODD MELSEM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE**Den nye negerskatten**

Regjeringen har pakket ut en ny forandringspakke, som viste seg å inneholde et statsbudsjett fem ganger så stort som det en startet den nydemokratiske epoken med i 1945.

Men så er da også alle de små og store interesser tilgodesett landet rundt og ny valgoppslutning sikret høystbydende. Også utad er ansiktet bevart på beste måte med 1500 millioner til NATO slik at vi kan sikre oss krigsdeltagelse nå det bryter løs, med bidrag til nødlinnende teatre, som folket svikter fordi vi nå engang lever i den kulturforfallets tid som er den uundgåelige følge av svindel og løgn og blank materialisme, og kort sagt med en liten nasjonal million her og en liten internasjonal million der.

Et folk har det vanstyre det fortjener, sier et gammelt ord, og så finner vel det norske folk seg i en ny kolblodig og ekspertledet utpresning med prisstigninger over hele linjen i den offentlige sektor: partipolitikernes verdifulle bidrag til å motvirke den inflasjonen som har tatt strupetaket på oss.

Bare på ett område tør det vel kanskje bli en svak rørelse av utilfreds irritasjon. Skjønt Gud vet. Kanskje også folket i likhet med partipressen — med MORGENBLADET som hederlig unntagelse — med et fyllet nydemokratisk smil sluker også den negerskatt som regjeringen vil velsigne oss med, slik at det kan skaffes penger til den politiske utpresning Israel — som vel skal forvalte skatten — driver i Afrika med uhjelppengene.

Bra er det imidlertid at en nå har beveget seg bort fra alt det kalmende, uansvarlige snakket om hjelp til gule og svarte, mens en gir en god dag i hvit nød, og har presentert regningen for hver enkelt skvaldrekkopp i avisene og foreningene, i organisasjoner og i kaffeslaberaser.

Og vær sikker på at disse millionene blir vel anvendt! Vi hadde som kjent for en tid siden en historie med en minister i det gjeve røde utviklingsland Ghana, som lot sin kone bestille en gullseng for hjelpen. Norge utfolder seg jo spesielt i India, de styrke fyrsters land. Og der trenger vår venn fredsfyrsten og krigeren Nehru sikkert de nye norske skattepengene også. Han ble i allfall beskyldt for sløseri av sin egen sosialistiske landsmann Ram Manohar. Bare teppene som Nehru lot legge ut i sin residens kostet nærmere på 350,000 kroner. For Nehrus personlige livvakt må India daglig betale 22,000 kroner. Ellers har uhjelplikanten latt sette i stand en egen flyplass og et nytt palass i Rajasthan. Nehru personlig koster India 45,000 kroner daglig. Så det er nok behov for hjelp.

Det er en grov frekkhet å by det norske folk noe slikt, selv om både NATIONEN og DAGBLADET forsikrer at det bare er å ta konsekvensen av all den nydemokratiske plapringen en har prestert i årevis nå. Og selv om rekvisjonen skulle være kommet fra de israelske politiske handelsreisende med Ben Gurion i spissen som går i fast rute på Norden.

For er det så at det er behov for slik hjelp til disse land hvor de politiske ledere velter seg i luksus og idiotisk despoti, så la de stater hjelpe som i århunder har utbyttet sine kolonier og som kan takke dem for den posisjon de har skaffet seg i verden, i første rekke da England. La England legge ekstraskatter på sine innbyggere som bot for gamle synder. Norge har ikke utbyttet noen, heller ikke våre freender i de andre nordiske land.

Det er så mangt vi kan bruke pengene til her i Norge. En kunne for eksempel påbegynne avbetalingen på de 200 millioner kroner en urettmessig berøvet en gruppe

Mye til møte — og til referat!

Vi har som kjent her i FOLK OG LAND bragt et referat av Forbundets siste årsmøte i Oslo i midten av august. Det viser seg imidlertid at vi fulgte dårlig med i motsetning til TELEMARK ARBEIDERBLADS utsendte medarbeider på møtet, som etter å ha sovet på saken etpar måneder nå 9. oktober bringer et fyldig referat for egen regning under den trespalte overskrift «Tidligere nazister i Norge løfter hodet i samlet flokk».

Den velunderrettede innleder sitt referat med å si at «et New York-telegram fra den jødiske verdenskongressen kunne i forrige uke fortelle at en velorganisert nazistbevegelse er iferd med å få verdensomspennende dimensjoner og at den har avdelinger i en lang rekke land, blant annet Norge».

Efer at Forbundet således er plassert i den riktige hyllen får bladets leseere vite at «det skal ha vært meget god stemning på det godt besøkte møte, og medlemmene av forbundet dro hjem hver til sitt med sterkt tro på nazismens gjenreisning». — Ser man det!

Dommen i —*Forts. fra side 2*

hedensk hat spører han fra verdensbyens vrimmel til den dunkle jungel på jakt etter mennesker som kan og skal føres til galgen. Han hater den brune farve, mens lyserødt er ham til velbehag. Rettgang og fellelse er hans høymeresse, domsavkjørelser hans sjæls føde.

Hva? Har den oppvoksende slekt glemt den hevnende humanist? Lærere over det ganske land, foren Eder, led vår ungdom på humanistens sannhetsvei, prent inn i de unge sinn sannheten om den siste krig, før ungdommen inn i kinosalene så den kan bli delaktige i «Dommen i Nürnberg».

Må vi aldri glemme det hvitglødende, det sunne, det livgivende hat! Slik skrev den store humanisten.

Dette er humanistens standplass og standpunkt i dagens verden. Verdens problemer er han ute av stand til å mestre, men ennå mestrer han Det tredje rikes tyskere. Og han kan lage inntektsgivende spillefilm.

A. D.

landsmenn under det såkalte «retts»oppkjøret, og et lignende beløp til erstatning for ulovlig fengsling og all den annen nydemokratiske styggdommen.

Og har en fremdeles noe tilovers, så trenges pengene til å bygge opp et nytt sterkt og uavhengig Norden som ikke behøver å ta ordre det være seg fra øst eller vest, fra Sovjet, fra Israel eller fra England.

«Opfergang des deutschen Volkes»

NYTT ARBEIDE AV ERICH KERN OM SKJEBNEARENE FRA 1939 TIL 1945.

Annet bind av Erich Kerns triologi, som ble påbegynt ifor med «Von Versailles zu Adolf Hitler» er nå kommet og har fått tittelen «Opfergang eines Volkes. Der totale Krieg». Boken kan bestilles gjennom FOLK OG LANDS BOKTJENESTE og koster kr. 35,—, innbundet.

Vi skal komme tilbake til dette ytterst interessante verk ved en senere anledning og nøyter oss med å gjengi av innholdet: Riks-dagsbrannen, fullmaktsloven, oppstandene i Østerrike, Röhm- og Fritschaffären, og endelig Tysklands vei under Adolf Hitler til det stortyske rike. Over Sudeter-krisen fører forfatteren oss

Erich Kern.

DA SOVJET*Forts. fra s. 2*

Reichssicherheitshauptamt i Berlin. Vi kunne på denne måte være sikre på at det vi ønsket å si kom frem til rette adresse.

Jeg gikk straks igang med å utarbeide dette PM, hvor jeg meddelte ministerpresidenten at jeg hadde hørt at Schellenberg ved flere anledninger hadde vært i Stockholm for å søke kontakt med engelske og amerikanske representanter. Denne kontakt skulle være formidlet ved hjelp av svenske venner. Jeg visste dog ikke hvem disse svensker var. Imidlertid hadde jeg hørt at disse følere var blitt avvist av Churchill og at amerikanerne derfor heller ikke kunne fortsette disse forhandlinger. Jeg fremholdt som min mening at russerne var trette og etter hva jeg hadde hørt allerede hadde vært ute med en føler om fredsforhandlinger med tyskerne.

Efter hva det var blitt meddelt meg burde tyskerne motta denne føler fra russerne og komme til konkrete forhandlinger. Ved å få en tilfredsstillende ordning med russerne, mente min kilde, ville det lykkes å komme også til en tilfredsstillende ordning med vestmaktene.

Quisling erklaerte seg enig i dette memorandum og så ble det ved et «uhell» sendt til Berlin. At det var kommet frem til bestemmelsesstedet fikk vi beviser for fjorten dager senere. Quisling fikk plutselig en dag besøk fra Berlin og han ble grundig utsprutt om han visste hvorledes jeg var kommet underveis med disse «geheime Staatsachen». Quislings svar hadde vært så klok at han helt hadde rehabiliteret meg i tyskernes øyne. Dog ble

(Forts. side 6.)

til Müncheneravtalen og endelig til den katastrofe som rammet Europa så skjebnesvangert. Langsomt, men sikkert tyknet skyene til og de internasjonale vanskeligheter førte tilslutt til den Polen-krig, som utviklet seg til en europeisk broderkrig. Narvik, Dünkirchen, Compiegneskogen, Balkanfelttoget med spranget til Kreta, Rommels dristige felttog i Nordafrika og de fortvilede heltekamper i øst med avgjørelsesslaget i Stalingrad, den håpløse kamp mot den vestlige invasjon er militære stasjoner på det tyske folks tragiske offergang.

Om sammenbruddet av frontene, de tyske byers døds Kamp, forteller dette verk, ikke minst om soldaten som i likhet med de siste goter med brystet mot fienden kjempet seg tilbake til hjemmet fra alle deler av verden, inntil hele det tyske folk styrtet i den totale kapitulasjons avgrunn.

Erich Kern nøyter seg imidlertid ikke med selve de kronologiske hendelser i det som skjedde. Med historisk nøyaktighet peker han på hvorledes det kom til denne krig, som utvidet seg til annen verdenskrig med USA's inntreden i den. Den skjebnesvandre behandling av jødespørsmålet, den feilede politikk likeoverfor folkene i Sovjetsamveldet, det tapte veddeløp med tiden ved utviklingen av nye våpen, motstandens virking, den ødeleggende innflytelse av forrederiet på de politiske og militære avgjørelser, alt finner her sin vurdering og tydning.

Ikke bare for krigsgenerasjonen, ikke bare for alle dem som vandrer rundt i løgnpropagandaens tåker, men spesielt for den ungdom som ikke selv har opplevet denne tid og som står friere i vurderingen av den er dette en verdifull veileder.

Oberst Konrad Sundlo:

VI.

NARVIK 1940

B. Før 9. april

V. GARNISONEN NARVIK.

Som kommandant uten festning satt jeg altså i Narvik og spekulerte på hvorledes jeg mest effektivt skulle gjøre bruk av den troppestyrke divisjonen stillet til min disposisjon ved mobilisering:

1 infanteri-bataljon og
1 kanon, kaliber 7,5 cm.

Jeg visste hva en bataljon var for noe. Derimot hadde jeg ikke noe større greie på kanoner, så jeg tok med meg min daværende (1933) adjutant löytnant Jøntvedt og reiste opp til Sildvik hvor kanonen stod vel forvart i et skur. Når jeg tok med meg Jøntvedt var det fordi han var artilleriutdannet.

Kanonen stod der den skulle stå, vel innsmurt og alt i orden. Den stod på en jernbanevogn-platting, som var forsyt med ca. 1 m høye stål-lemmer som kunne slås opp og ned slik at der ble litt dekning for betjeningsmannskapene. Kanonen var også forsyt med et lite dekningskjold.

Vi beundret herligheten, og så sa jeg til Jøntvedt:

«Nå, De som er artillerist. Lukk'n opp så vi får titte litt på'n inni!»

Og Jøntvedt til å skru og vri, men det tok lang tid.

«Det er en gammel mekanisme, oberst. Jeg kjenner'n ikke!»

Men tilslutt kom da meka-

nismen opp, og vi fikk se at kanonen var riflet og fin og alt det derre. Jeg beundret Jøntvedt som hadde fått'n opp. For en tid før hadde en artillerioffiser vært nede fra Harstad, og han hadde ikke fått'n opp.

Bataljonen, som det het, hadde måttet sende ned en bøssemaker for å få opp døra til det aller helligste.

Når kanonen stod på en jernbanevogn var det for at den i en fart skulle kunne fraktes ned til Narvik. Den stod som sagt i et skur, og fra dette skuret førte en skinnestump bort til jernbanelinjen.

Så en dag kom overingeniør Vink ved jernbanen og sa: «Hør nå, oberst! Denne skinnen fra skuret og bort til hovedsporet oppe ved Sildvik volder oss bryderi, og den kan bli farlig. Om vinteren legger det seg snø og is der hvor skinnen kommer bort til hovedsporet og det kan føre til avsporing. — Kan vi ikke bryte forbindelsen?»

«Hvor lang tid vil det ta å bringe alt iorden igjen?»

«En times tid!»

«Da kan De bare bryte. Krigen kommer vel ikke så fort.»

Jeg nevner dette fordi «brytingen» kom opp under behandlingen av saken mot meg i Eidsiva Militære Lagmannsrett, Oslo, våren 1947.

Aktor hadde fått snusen i affæren og trakk den frem:

«Tiltalte gjorde dette for å svekke Narviks forsvarsevne!»

En av de mange fantastiske beskyldninger som ble rettet mot meg i min sak. For aktor var en meget fantasiful herre.

*

I ethvert forsvarssystem er det noe som heter «Forsvarets ryggrad», og i Narvik var det den 7,5 cm. kanonen som var ryggraden.

Og hvilken ryggrad!

Med den skulle kommandanten avvise alle fiendtlige angrep. Kom en flåte inn fjorden i krigersk hensikt, ventet man av kommandanten at han skulle vaske kraftig opp med de fiendtlige

slagskip og kryssere, bringe deres artilleri til taushet, skyte pansringer i filler og det ene med det andre. Kommandanten hadde plikt på seg til å greie alt dette siden der ikke fantes mineforsvar i fjorden. — For nordmenn bruker ikke miner. De liker dem ikke. De synes visst miner er simple saker. Da det så ut til krig kvelden til 8. april 1940 tok de derfor opp de miner de hadde lagt ut i Oslofjorden. Kanskje ut fra den menneskelige innstilling at noen kunne komme til å gå på dem og komme ut for en ulykke.

Men Narvik var altså byen med kanonen. Den eneste, den uforlignelige. — Så da jeg ble nødt til å overgi byen den 9. april, løftet det seg et ramaskrik over landet:

«Hva, skulle De ikke forsvare byen? Var det ikke det De hadde ordre til?»

Det nyttet ikke hva jeg sa. Der kom 10 tyske jagere inn på havna, sa jeg. De senket begge pancerne våre, og satte i land noen tusen mann. Disse jagere hadde tilsammen femti 12,7 cm. kanoner, vel dekket i panserkasematte, og dessuten hundrevis av mindre kanoner og mitraljøser. - Tyskerne kunne skutt byen i smadder på 5 minutter, og at de ikke var unnselige beviste de ved å senke pancerne våre uten varsle.

«Hva kunne jeg gjøre?» sa jeg.

«Gjøre? Men herregud da man! De hadde jo kanonen!»

Før jeg går igang med å beskrive krigens tid, vil jeg nevne at jeg i mine år som regimentssjef hadde 3 forskjellige divisjonssjefer.

Den første var generalmajor Harald Johannessen. Mannen som ikke hadde en eneste dråpe civilt blod i sine årer. Men derfor kunne jeg også være sikker på å ha en kraftig støtte i ham hver gang jeg fant på noe som var militært fornuftig.

Jeg likte generalmajor Johannessen. Han var en rank, flott soldaterskikkelse. Men da han var fullblods militær hadde han naturligvis sine kritikere, og en av dem sa til meg en dag:

«Oberst, generalen Deres er helt skrulle!» — «Hva», sa jeg. «General Johannessen skrulle? Aldri i verden». «Joda!» sa vedkommende. — «Han er sprøyte gær'n. Han tror jo at Norge en dag skal få bruk for dette forsvarset sitt!»

Efter generalmajor Harald Johannessen kom generalmajor Carl Erichsen. En av de få norske offiserer som tok åpent standpunkt i for-

(Forts. side 6.)

Dødsdans i Prag

En roman om pragerrevolusjonens dager
i 1945

av OLGA BARÉNYI

(Oversatt av ODD MELSMON)

XXXII.

Piken i den blå og hvittrutete kjolen som står ved kokeapparatet, skruer den blå spritflammen ned, men det er allerede for sent. «Eggene er svidd», sier hun ulykkelig.

«Det gjør ikke noe», smiler den blonde adspreddt. «Det vil si — dere har vel ikke noe mot svidde egg, kamerater?»

«Kamerater sier De?» ler den unge soldat hånende. «Kamerater? Jeg er ikke kamerat med en tsjekker! Vet De hva De er? En usling, en gemen hund! Jeg sa til oberløytnanten at man ikke skulle vente! Hvis vi bare hadde forsyntet straks ut i natten — men nå — nå er det intet mere å gjøre, ikke sant?»

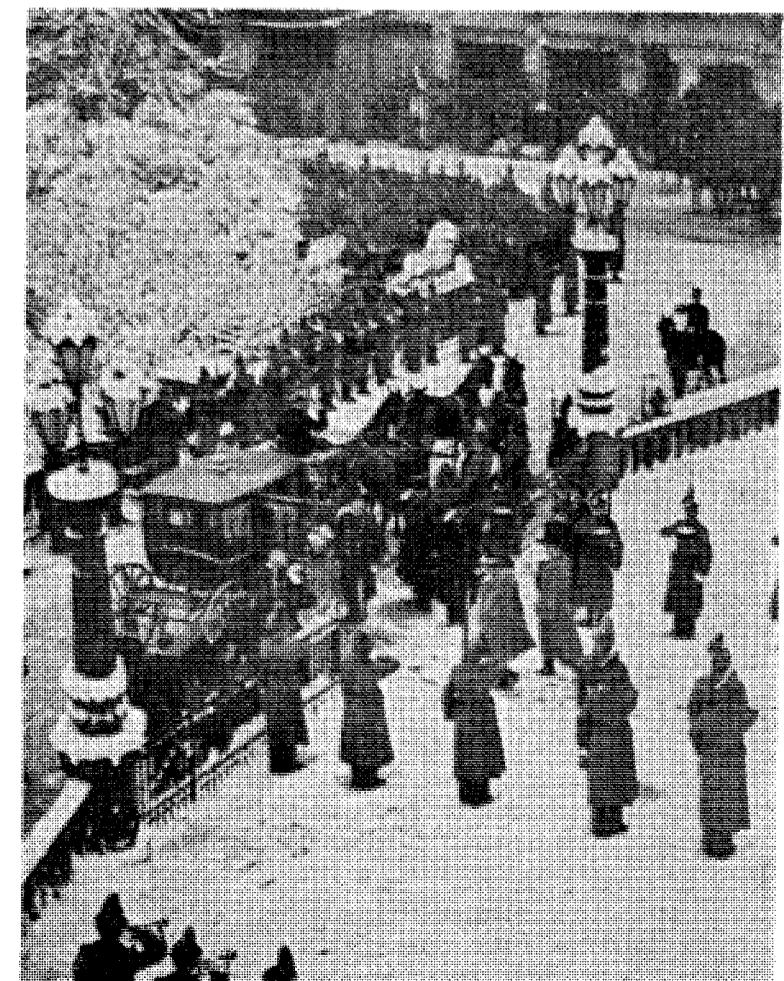
Den tredje soldat banker ham på skulderen med en skje. «Så — spis og hold kjeft! Efterpå kan du snavle videre.»

Alle tre spiser av pannen. Den gamle hurtig, den unge med trossig ansikt, den tredje med tydelig velbehag. Det finnes ikke brød, men til gjengjeld nok en

hel kasse med egg. Martin Novak bragte den med fra en plyndret melkebutikk. De revolusjonære hadde ikke hatt interesse av egg. Flesket fikk han av en mann i en luftvernkjeller.

Selv spiser han ikke og Michaela sier at hun ikke er sulten. Hun prøver å få seg selv til å tro at det hele bare er en ond, vanvittig drøm, som hun snart vil våkne opp av hjemme hos seg selv. Den forbitrede kamp i luften mellom de to sendere, den blodige kamp på jorden. Mannen der, som plutselig er blitt det eneste menneske hun har på jorden, han har hun vel også samnysnligvis bare drømt. Denne usannsynlige scene i gravkamret,

(Forts. s. 7)

Statsminister Nygaardsvold og statsråd Madsen sammen med medlemmer av utenrikskomiteen på vei til Svalbard i 1935.

Arminius:

NEGERPROBLEMET I USA

NOEN TALL OG BETRAKTNINGER TIL BELYSNING AV DEN AKTUELLE STRID

FREEDOM BUS

TO
ANY CITY IN THE NORTH OR WEST

Free Transportation plus \$5.00 for Expenses to any Negro Man or Woman, or Family (no limit to size) who desire to migrate to any city in the north or west of their choosing. Please send your name and address to:

You will be notified at an early date when you will leave.

On the back of this page you will find the names and addresses of the organizations who will help you when you arrive at any of the cities listed.

Slike plakater slåes nå opp i sørstaten

De dramatiske begivenheter i den amerikanske sørstat Mississippi har avført mange kommentarer i de norske aviser, men felles for dem alle er at de er diktert av den negerpsykose som har besatt hele det norske nydemokrati — forøvrig i likhet med hva tilfellet er i de fleste vesteuropeiske stater. En er blitt fanget inn i den egne propaganda og ingen våger å tre utenfor de oppmerkede sirkler.

På den annen side har vi vel også vanskelig her for å forstå den bitre rasestrid som herjer Gods own country, makabert nok når en tenker på at det samme USA for ikke så lenge siden var med på å kaste en hel verden ut i en ødeleggende krig som et påstått bidrag til bekjempelse av rasestriken i Tyskland. Her har vi jo ikke disse problemer rett inn på livet som en har det i USA, hverken negerspørsmålet eller jødespørsmålet, så mange av de utslag rasestriken gir seg derover virker vel nokså uforståelige og kanskje lett komiske på oss.

I USA er det derimot blodig alvor. Efter amerikanske

sosiologers oppfatning tiltar den farvede befolkning i USA i så raskt tempo at om noen år vil de hvite amerikanere bare danne tynne befolkningsringer rundt om byene, som da vil ha ren farvet befolkning.

A tro at det vil skje en blanding av de to raser i en målestokk av noen slags betydning er den rene utopi, for her slår naturen selv overende alle de listig utenekte énverdensplaner om en ensartet bastardbefolkning. Hverken lovgivning eller propaganda kan avskaffe naturens egne lover.

For en negers skyld, som allerede hadde studiemuligheter ved et sørstatsuniversitet, sendte Kennedy en hel hær inn i Mississippi. Her blir den velmeriterte general Walker arrestert av inntrængerne

Derfor ser man da også uhyre sjeldent i USA det som dessverre imellom under påtrykket av den ensrettede agitasjon forekommer i Norden, at hvite kvinner søker samkvem med negere eller andre farvede. Selv nordamerikanerne, og blant dem Kennedyfolkene selv, med deres angrep på raseskillet i sørstatene kan vanskelig tenke seg å ha noen omgang med de farvede utenfor selve arbeidsstedet, og det er få klubber av noen anseelse som tar inn negere som medlemmer. Det samme gjelder forøvrig også jøder. Et eksempel på det er at den sorte diplomat Bunche som nyder slik anseelse i FN-kretser og er ett av de store lysene på Kennedyjulestreet, forgjeves har forsøkt å komme inn i de fine klubbene. Vel kan man drive venstreradikal FN-politikk sammen med en neger, men noe annet er det å omgås ham i klubben.

En kan vel derfor si at vår svenska kollega FRIA ORD har rett når det i noen bemerkninger omkring rasestriden i USA skriver:

«Men allt detta väger uppenbarligen ingenting mot det faktum att president Kennedy — liksom Franklin D. Roosevelt 1944 och Harry S. Truman 1948 — är vald på negerröster. De verkliga 'rasfanatikerna' äro icke till finnandes bland dem som på goda grunder anser tvångsmässigt sammanbländande av olika raser mindre önskvärt, utan bland dem som blankt förneka alla ärfliga rasskildnader utom hudfärg, och som med tvångsmedel vilja genomdriva denna sin favoritidé i form av tvångsammanförande av ovilliga grupper. Dessa verkliga 'rasfanatiker' äro icke att lyckönska till sin 'seger' — lika litet som deras redskap president Kennedy. Framtiden kommer här utan tvivel att ge syn för sagen.»

Det er ellers interessant i denne forbindelse å reflektere

Forts. s. 7

Civilingeniør Erhard Fliesberg:

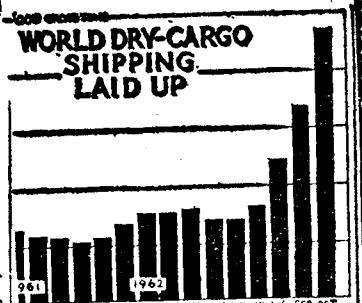
«DEN FARLIGASTE OCKUPATIONEN»

Flere skip i oppdrag

Børsen igår:

NY SVAK DAG

En ny svak dag på børsen. Industriksjer gikk ytterligere ned. Borregaard kjøper ned 5 og selger ned 2. Tolte kjøper ned 5 og ellers gikk kjøperkursene ned 2½ for Dalen Portland, Norsk Sprængstof-industri, Saugbrugsforeningen og Schous Bryggeri.

met fra «Financial Times»

At vara utsatt för en militär ockupations tvångsåtgärder är något som människan instinktivt söker reagera emot. Men det finns andra former av ockupation, vars slavalstrande karaktär hon först då märker när hon under tidens gång plötsligt upptäcker, att hon blivit insnärjd i ett helt nät av tvångsåtgärder övervakade av tusen olika slag av fogdar.

Sedan århundraden pågår ser. Det kostar ju staten närmast ingenting att framställa pengar av vilka värdestorheter som helst.

Anyo börjar den kontinuerliga inflationsvalsen, tyvärd penningintressena absolut inte vill är att länder och folk skall förstå, att det i själva verket är det sätt varpå vi använder och förvalta naturens rikedomar, som är avgörande för mänsklighetens välfärd. Penningintressena fordrar att penningens förtjänstintressen nu som tidigare skall vara den enda norm enligt vilka länder och folk skall styras. De skola alltför tack var lån, räntor och statsskatter komma i besittning såväl av all världens rikedomar som makten att härska och regera och bestämma över allas levnadsmöjligheter och arbetsförhållanden.

Tid efter annan orsakar detta krig, vars påfrestningar ökar inflationsorsakerna och därigenom kan penningintresserna, vilka tack vara sina förmögheter lagliga övermakt behärska all världens propagandamöjligheter förklara att det är kriget som åstadkommit inflationskatastrofen. Det blir efter kriget nödvändigt göra rent hus med de tidigare penningmedlen och deras statsgaranterade värden och tillverka nya penningmedel, vilka skola skänka mänskligheten alla slag av välsignel-

ser.

Penningintressena som ledes av en central finansorganisation finge i denna sin strävan hjälpa den vankande demokratin. Dess underbetalda arbetsgrupper uppgraderades till full trosvisshet att likaledes i penningens vinstintressen se uppnåendet av social välfärd och paradisets utlovade fröjder. Varför deras ledning efter uppnådd maktposition i hittills oanad utsträckning började utnyttja penningproduktionens ytterlig rinha kostnad för penningtillverkning att därmed höja de underbetaldas löner och sociala förmåner.

Därmed ökades än snabbare inflationstakten, varför de makttagande kraftigare än tidigare tog skatteväsen-

(Forts. side 8)

HERTUGEN AV WINDSOR —

(Forts. fra side 1)

het gjaldt imidlertid på ingen måte eieren av villaen Riccardo de Espirito Santo Silva, men den gjest som bantkieren Silva huset i villaen etter at Hitlers stortyske divisjoner hadde rullet over Frankrike: den britiske eks-konge Eduard VIII, etter sin abdisering i 1936 kalt hertug av Windsor.

Den tyskvennlige hertug, som i begynnelsen av verdenskrigen var attachert den britiske militærmisjon i det franske hovedkvarter, hadde etter Frankrikes sammenbrudd reist til Portugal for ikke å falle i tyskerne sine hender. I sin venn Silvas villa mediterte han imidlertid over om han ikke frivillig skulle stille seg til forføyning for tyskerne.

Englands tidligere konge var, så meldte den tyske ge-sandt i Lissabon 11. juli 1940 «overbevist om at krigen hadde kunnet være undgått hvis han var forblitt på tro-nen. Han betegnet seg selv som en avgjort talsmann for en fredelig forståelse med Tyskland.»

Husherrnen Silva ante da også at stenkastene mot hans villa ikke kunne belas-tes det britiske Secret Service, men var utklekket av Berliner SD-Abwehrsjefen Walter Schellenbergs fantasi. Han oppholdt seg i den portugisiske hovedstad for å lokke hertugen av Windsor over i den tyske leir.

Schellenbergs sjokkmann-øvre, maskert som attentat-forsøk fra Secret Service, skulle sette hertugen og hans frue opp mot den bri-tiske regjering. Til mere drastiske forholdsregler hadde SD-sjefen ikke kunnet beslutte seg. Schellenberg meldte til Berlin: «Det ble gitt avkall på avfyringen av noen skudd (mot vinduene i det hertugelige sovekammer), som var fastsatt for natten til 30. juli, fordi den psyko-logiske effekt bare ville være å bestyrke hertuginnen i hennes ønske om avreise.»

Om bakgrunnen for affæren i Lissabon utbrer nå den amerikanske publisist William L. Shirer seg i en tykkmaget ekspertise om «The Rise and Fall of the Third Reich». Shirer bedømmer den hemmelige tjenestes spill i Lissa-bon som Hitlers siste forsøk på å komme til en forståelse med Storbritannia. Shirer hadde allerede som Berliner-korrespondent for et amerikansk krigkastingsselskap og nyhetsagentur — han repre-senterete fra 1925 til 1941 «Columbia Broadcasting System» og «Universal News Service» — utforsket at Hitler etter avslutningen av Frankrike-feltoget ikke viste noen lyst til å fortsette krigen, mentalt

var villig til å tre i fredsfor-handlinger med Storbri-tannia.

«Fra hin sommer husker jeg», noterer Tysklands-ek-spert Shirer, «at alle (i Ber-lin) var overbevist om at krigen var så godt som forbi —. I Oberkommando der Wehrmacht var det heller ikke blitt forberedt noe for å fortsette krigen mot Storbri-tannia.» Ennu idag forekommer Hitlers nølen historikeren Shirer «en av Det tredje rikes største para-dokser.»

Shirer: «Høysommeren 1940 visste de (tyskerne) ikke hva de skulle bruke sine glim-rende seire til. De hadde ingen planer og knapt vilje til å utnytte de største militære seire i deres nasjons histo-rie.»

Under sine årelange efter-forskninger fant forfatteren Shirer blant de i 1945 erobrede tyske dokumenter nytt materiale — deriblant også de hittil ikke offentligjorte dagbøker til den tidligere generalstabssjef Halder — som bare godtar en forklaring på Hitlers vakling sommeren 1940: diktatoren trodde for fullt alvor at Eng-land ville avbryte kampen og ordne seg med Det tredje rike.

Shirers nye materiale viser nå tydelig at Hitlers freds-tilbud til England ikke ute-lukkende — slik man antok i lang tid — tjente propa-gandistiske formål. Hitler holdt en fred i 1940 med England for mulig — en fred som skulle bekrefte de nasjo-nalsosialistiske erobringer.

De tyske tropper hadde en-nu ikke nådd Paris, da drømte den missunnelige beundrer av England i Riks-kan-seliet allerede om en forståelse med London. General Jodl noterte seg 20. mai 1940: «Der Führer arbeider på en fredsavtale — — England kan närsomhelst få en se-patfred hvis de gir tilbake (de tidligere tyske) koloniene.»

Churchills bitende svar gav ikke diktatoren annet valg enn å fortsette krigen. Men i dette øyeblikk så fantasten Hitler en siste ut-vei som han hastig betrådte: Tyske diplomater meldte fra den iberiske halvøy at Storbritannias tidligere konge Eduard VIII som nylig var flyktet fra det krigstruede Paris til Madrid, var rede til et møte med der Führer.

Hertugen av Windsor hadde stadig underholdt vennskapelig kontakter med makt-haverne i Det tredje rike. «Windsor har likeoverfor den spanske utenriksminister og andre bekjente ut-til å fortsette krigen, mentalt

mot denne krig» telegraferte sendemann Eberhard von Stohrer fra Madrid 2. juli til Wilhelmsstrasse i Berlin.

«Politisk fjerner jeg meg mere og mere fra kongen (Eduards bror og etterfølger Georg VI) og fra den nu-værende britiske regjering» tilstod den hertugelige gjennomreisende til en annen hertug, Spanias Miguel Pri-mo de Rivera. Spanieren tilføyet: «Churchill har truet hertugen av Windsor med krigsrett» hvis han blir leng-re i det nøytrale utland.

Utenriksminister Ribben-trop hadde rådet den spanske regjering til å «holde her-tugen fast en rekke uker i Spania» hvorved man dog ubetinget måtte undgå det inntrykk at «forslaget kom fra Tyskland.»

Hertugen, som i mellomti-den var blitt utnevnt til guvernør av de vestindiske Bahama-øyene av Winston Churchill og dermed var blitt politisk lagt på is, foretrak å trekke seg tilbake til banchier Silvas Lissabonervilla fra det aksevnnlige Spania. Der oppsøkte Primo de Ri-vela ham for å formidle den stortyske utenriksministers ønsker.

Ribbentrop i et telegram av 11. juli: «Ved en passende anledning skal hertugen (av Windsor) underrettes om at Tyskland ønsker fred med det engelske folk, at Chur-chill-kløkken står iveden for det og at det ville være ønskelig om hertugen stillet seg til forføyning for den videre utvikling.»

Skjønt Eduard VIII miss-billiget Winston Churchills politikk var han dog realisti-sk nok til ikke å kalkulere med noen sjanser for en tysk-britisk særfred og en fornyet tronbestigelse for seg selv i England. Riktig-nok nølte han fortsatt med å reise til Bahamaøyene, men megleren Primo de Rivera måtte vende tilbake til Madrid med tomme hender.

Jo mindre hertugen var rede til samarbeide med nazistene, dess eventyrligere ble de tyske hvervemетодer. Ribbentrop besluttet seg endelig til å sende den unge sjef for Amt IV E (Inlands-abwehr) i SS-Reichssicherheitshauptamt, Walter Schellenberg og gav ham i oppdrag «den bizarre misjon å kidnappe hertugen av Wind-sor» (Shirer).

Schellenberg lot villaen i Lissabon skygge og utarbeidet følgende fluktplan: SD-agenter skulle foregi et atttentat fra den britiske Se-cret Service for å bevege hertugen og hertuginnen til å vende tilbake til det fascistiske Spania.

Hertugparet måtte — i-følge Abwehrsjef Schellen-berg — foreta en reise til

«BYEN MED KANONEN»

(Forts. fra s. 4)

svarsstriden, og som med munn og penn gikk inn for forsvarrets sak. En divisjons-sjef som visste at han ville oppnå mere ved forståelses-fullt samarbeide med sine underordnede enn ved å sette seg på den høye hest og prøve å greie all tenkingen alene.

Efter generalmajor Carl Erichsen kom så våren 1939 generalmajor Carl Feisch-er. En meget dyktig mann, men uelastisk i sitt forhold til underordnede. Det er iallfall mitt inntrykk at han hadde vanskelig for å endre en engang fattet mening, selv om en underordnet be-viste aldri så meget at divi-sjonssjefens oppfatning ikke var den beste.

*

Sommeren 1933, da jeg kom til Narvik, var malmutskip-pingen ikke synderlig stor. Der lå sjeldent mer enn 4—5 malmdampere på havna. — «Nei, da var det andre greier før», sa en Narvikboer. «Da lå det så tett med båter at vi nesten kunne spasere på dem over til Ankenes. Det hendte vi hadde tretti båter her.»

Slik hadde det altså vært. Og slik ble det igjen.

Malmskipingen øket jevn-t og sikkert. Jernmalmen fra de spanske gruber er jo den beste i verden, og det er der-for voldsom rift om den, ikke minst i rustningsindustrien, og ettersom månedene gikk og utskipningen øket, begynte det å demre for meg at dette måtte bety noe, det at malmutskipingen rett og slett var en målestopp for den internasjonale spenning. Den som ville vite om det bar mot krig, behøvde bare å komme til Narvik og se malm-transporten, for den antok

etterhvert fantastiske dimen-sjoner.

Malmtogene rullet ustan-selig fra Sverige. Et tog hver time, og hvert tog med 40 malmvogner a 25 tonn malm. Dette blir ca. 25.000 tonn malm som hver dag ble veltet ut på den veldige la-gerplassen Malmbolaget har i Narvik. Men der ble den ikke liggende. Malmbolagets 2 utskipningskaier overtok den, og ved hver av disse kaier kunne samtidig 2 laste-dampere ta inn 1000 tonn i timen. Da trafikken var på det høyeste, ble det i løpet av døgnet innlastet godt og vel 40.000 tonn malm, og når det av og til var over 30 båter som ventet på last, fikk man et begrep om trafik-kens omfang. I den gode gamle tid var det også opp til 30 båter på havna, men de var mindre. Nå var de større, ofte på over 10.000 tonn, og av dem talte jeg en gang 35. — Så jeg var ikke i tvil om at det var stor konflikt.

DA SOVJET

(Forts. fra side 3)

også jeg ved en senere an-ledning på en elskverdig, men temmelig inngående måte spurte om hvorledes jeg var kommet på den tanke at det fra tysk side ble forsøkt å komme i kontakt med de vestallierte. Videre var tyskerne sterkt opptatt av hvilke forbindelser jeg hadde i Sovjet, siden jeg kunne hevde at russerne var trette og hadde søkt å få kontakt med tyskerne. Til dette svar-te jeg som sant var at Rosen-berg under en konferanse hvor flere var tilstede med tilfredshet hadde konstatert at russerne var trette. Hva det annet spørsmål angår, så bad jeg dem undersøke om min meddelelse til Quisling ikke var riktig. Forøvrig spurte jeg om hvorledes man i Berlin hadde fått tak i min «fortrolige meddelelse» til den norske ministerpresident. Jeg sa at jeg så på dette som et grovt overgrep. Vedkommen-de lot så saken falle. Vi snakket imidlertid lenge sammen om forholdene i Stockholm, og han fortalte interessant om hvorledes alle der kunne komme i kontakt med motparten. Jeg tenkte på hva min kaukasiske venn hadde sagt og sa at jeg trodde den sydlige vei over Kaukasus var sikrere enn veien over Stockholm. Om han forstod min hentydning vet jeg ikke. Vi talte aldri mer om disse ting. Det hadde tydeligvis ikke lykkes å få Hitler interessert i en sær-fred med Sovjet og så ble det gunstige tidspunkt for-spilt.

den spansk-portugisiske grense, overskride grensen på et avtalt sted og så senere holdes fast av de spanske myndigheter inntil ekskon-gen var rede til samarbeide.

Dog Churchill krysset Schellenbergplanen. Han sendte 1. august Sir Walter Monckton, en venn av her-tugen, til Lissabon for å snakke fornuft med den tidligere monark. Eduard nølte fremdeles, men bestemte seg så for å reise til Bahama-øyene.

Hertugen lot det tyske gesandtskap i Lissabon under-rette om gjennom sin vert Silva at han «anerkjenner der Führers fredsønske og istemte det helt. Imidlertid måtte han følge den offisielle ordre fra sin regjering.» Og: «Ulydighet ville bare for tidlig åpenbare hans hensikter og fremkalde en skan-dale.»

Negerproblemet i USA - -

General Walker kan se tilbake på en ærefull og lang tjeneste i den amerikanske hær. Legg bare merke til dekorasjonene.

(Forts. fra s. 5)

re litt over den store iver som ble vist da det gjaldt å få «mentalundersøkt» general Walker. Dette med slik «mentalundersøkelse», som ble hyppig anvendt blant annet i det norske «rettsoppgjøret», er blitt et meget brukbart middel i nydemokratiets hånd når det gjelder å slå opposisjonen ned. Om denne sak skriver FRIA ORD blant annet:

«Ett otäkt tecken på rättsförfall är den 'reaktionäre' general Walkers inspärrande på sinnessjukanstalt. Ingen har förut hört talas om att denna tidigare sällsport välmeriterade militär visat tecken till sinnessjukdom. Genom inspäringen hindras han effektivt att föra ett lagligt processuellt försvar för sin i Oxford-fallet hävdade åsikt om demonstrationsrätt.»

*

Ellers har rasestriden i USA sine ganske spesielle og pikante sider som det kan ha sin interesse å se litt nærmere på.

Negerbefolkningen i USA utgjør i alt etter 1960-oppgaver 18.871.831 eller i gjennomsnitt ca. 10,5 prosent av befolkningen. Tidligere holdt disse negere for störstedelen til i landdistrikten i sørstatene, men allerede etter den første verdenskrig begynte der en slags svart folkevandring, som fremdeles pågår i USA.

Negerne flytter fra landdistrikten til byene, samtidig som strømmen går fra sørstatene nordover hvor forsorgsunderstøttelsen er høyere. Som et eksempel kan nevnes at mens det i Mississippi ydes i gjennomsnitt månedlig \$ 36,02 til hver familie under Aid to Dependent Children program, så er det tilsvarende tall i Illinois \$ 198,89 i

New York \$ 182,86 og i California \$ 165,87. Louisiana yder \$ 96,93 mens gjennomsnittet for alle de amerikanske stater er \$ 121,57. Tallene er hentet fra Social Security Bulletin for april 1962.

Vi nevnte at negerbefolkingen i gjennomsnitt utgjorde 10,5 % av den samlede befolkning, men det er temmelig store sprang fra stat til stat. Det er fremdeles stort sett bare sørstatene som ligger, og det tildels betydelig, over gjennomsnittet. Vi nevner: District of Columbia 53,9 % — Mississippi 42 % — South Carolina 34,8 % — Louisiana 31,9 % — Alabama 30 % — Georgia 28,5 % — North Carolina 24,5 % — Arkansas 21,8 % — Virginia 20,6 % — Florida 17,8 % — Maryland 16,7 % — Tennessee 16,5 % — Delaware 13,6 % — og Texas 12,4 %. Alle de andre stater har under gjennomsnittet, New York for eksempel 8,4%.

Negerbefolkingens bevegelser går som foran nevnt fra landdistrikten til byene og dette har allerede gått så langt at negerproblemet i første rekke er blitt et byproblem i USA. Antall negere som var bosatt i byene steg fra 21 % i 1940 (og 7 % i 1910) til 41 % i 1960.

Mellan 1950 og 1960 mistet de 12 största byerna i nordstatene over 2 millioner hvite innbyggere, mens de til gjengjeld fikk omtrent samme tilvekst av negere. De fleste av de negere som har dradd nordover har samlet seg i slummen i disse 12 största byer, som nå har 60 % av alle de negere som ikke bor i «the Deep South». Noen tall vil fortelle litt om disse forhold. Tallene refererer seg til økning eller tilbakegang for den hvite og svarte befolkning i endel av de större byer i nord mellan årene 1950 og 1960.

Första tall angir farget befolkning, annet tall hvit befolkning og + betyr økning, mens - betyr tilbakegang:

New York	+ 172.000	- 994.000
Chicago	+ 153.000	- 678.000
Detroit	+ 82.000	- 542.000
Philadelphia	+ 63.000	- 344.000
Washington	+ 134.000	- 211.000

Mens altså utviklingen allerede på forhånd går i retning fra sør mot nord og fra landdistrikten mot byene, har visse organisasjoner i sør funnet grunn til og glede i å påskynne utviklingen. Sledes vedtok et møte av Citizens' Councils of America på et møte i New Orleans i mai i år følgende resolusjon:

«Da visse nordlige og vest-

Dødsdans i Prag

(Forts. fra side 4)

lige politikere, propaganda-grupper og 'nyhets'-byråer i de siste år har uttrykt misnøye med Sørers velprøvede og historisk beviste ordning med raseadskillelse, og da denne innblanding beklageligvis har ført til et visst rasekaos, friksjon og lokal splittelse i vår nasjon,

La det da være vedtatt at i den hensikt å skape en gjennomførlig og vennskapelig løsning på nevnte rasekaos, friksjon og lokale splittelse oppfordrer Citizens' Councils of Amerika intrengende de forskjellige lokale og statsorganisasjoner i Sør til å treffe de nødvendige lovlige forføyninger til å påskynne frivillig flytning

flytning av enhver misfornøyet neger fra Sør, og

La det videre være vedtatt å henstille intrengende til statskontorer og private borgere

å hjelpe til ved en slik

overflytning på enhver mulig

måte, og

La det videre være vedtatt at spesielle anstrengelser bør gjøres for å få slike misfornøydne negerfamilier til å slå seg ned i de områder hvis presse og offentlighet er talsmenn for såkalte «borgerrettigheter» og «raseintegrasjon», og

La det endelig være vedtatt, at vi kaller på organisasjoner og statskontorer i Nord og Vest til å vise deres gode vilje til en demokratisk løsning av integrasjonsstriden ved å påskynne overflytningen til Sør av de hvite familier som foretrekker raseintegritet for raseblanding, og isteden la de negere fra Sør som foretrekker integrasjon få nedsette seg i Nord og Vest.»

Som følge av denne resolu-

lasjon, som har vunnet allmennlig anklang i sørstatene, er det blitt slått opp plakater overalt med løfte om fri transport med «Freedom Bus» til en hvilken som helst by i nord eller vest etter valg for enhver neger, mann eller kvinne, eller familie uten hensyn til hvert individ. Videre oppgis navn og adresse på de neger- og integrasjonsvennlige negerorganisasjoner i de större byer nordpå og negerne anmodes om å henvende seg til disse etter hus og arbeide.

At denne aksjon har vakt til og med meget blandede følelser blant alle integrasjonspropagandistene nordpå sier seg selv. På den annen side må det være lov til å si at det er lønn som forskyldt. Det er lett å skjære brede remmer av annen manns rygg, men som man roper i skogen får man også svar.

ARMINIUS.

Det er nok av vogner på gatene, og i landsbyene blir det ikke kjempet, man kan slippe gjennom forholdsvis rolig.

Uten å spørre Michaela gir han hennes vadmel-skapen til en syk soldat, en enarmet får hans regnkappe, en annen får hans hatt, han forsvinner i natten og kommer fornøyet plystrende tilbake med en kuffert full av herreklaer, han filk den idé å gjennomskape skapene i gravkamrene etter brukbare beklædningsgenstande, han vet hvor kirkegårdarbeiderne oppbevarer sakene sine. Han vet også at man i en forretning i nærlheten kan få fatt i matvarer gjennom det istykkerslattede vindu, han trøster, han oppmuntrer, han banner og han skjenner — han er en mann som på sin måte kjemper mot den mektige, store revolusjon.

De tre soldater er ferdige med å spise, de har lagt hodet på bordplaten og sover. Derute faller små muntre regndråper på de maigrønne trær og på stenhåret til den gråtende engel. Sender Prag II bønnfaller om medlidenshet med barn, som svar kommer blikkmarsjen fra sender Prag I.

Martin har satt en stol hen til radioapparatet og strakt bena ut på en annen stol. Langsomt dreier han på knappen, den grønne strek fjerner seg stadig mere fra det røde glassøye hvor de to sendere bekjemper hverandre, langt borte fra kommer sagte musikk, faktisk, dansemusikk til og med. Ett eller annet sted blir det også danset. London er det, nå, hvorfor ikke, seirherrene må danse. Og påny musikk, denne gang er det «Symphonie pathétique» av Tschaikowskij. Nå, det passer bedre til en revolusjon som i øyeblikket foregår i et stinkende gravkammer.

Det var en gang - -

Under eksplosjonsulykken i Oslo gjorde ved siden av forsvars- og partiorganisasjoner også Arbeidstjenesten en stor innsats i rednings- og opprydningsarbeidet.

LØRDAG 27. OKTOBER 1962

FOLK OG LAND

«DEN FARLIGASTE OCKUPATIONEN» —

Forts. fra side 5

det til hjälp för att på den vägen kunna mjölka penningar från de rika, vars förmögenheter de voro övertygade om doldes i deras penningpåsar. De hade av sina lärefäder lärt att tro att penningar var kapitalet längst värdefullare än allt annat som mänskligheten verkligen levde av. Men inflationen blott frodades än kraftigare trots skatters allt rikare växtflora och intensifierade penningjaktmetoder.

I Europas mitt hade under tiden en rörelse börjat växa, vars idéer grundades på uppfatningen att det var det skapande arbetet jämte mest effektiva tillvaratagande av naturens rikedomar, som gav de avgörande förutsättningarna för länder och folks levnadsmöjligheter. Rörelsen blev till slut en makt, vars tankevärld började vinna anklang lite varstans hos mäniskor, vars sunda instinkter gjort att de aldrig helt kunnat tro på penningens allmakt.

Både den internationella finansorganisationen såväl som demokratin blev ängsliga inför denna frammarsj och lät därför propagandans åsker dåna än intensivare mot dessa våldsläror mot det heliga penningkapitalet, vars gud var Mammon och vars läre givets namnet nationalekonomi, trots att dess «lärdomsvärld» ingalunda sysslade med länders och folks ekonomi utan blott med lån, räntor, statsskatter och deras inverkan på finansorganisationens förtjänstmöjligheter.

Trots detta blev den förbannade makten allt starkare, varför penningintressena påskyndade andra världskriget, varunder ett flertall länder blevo ockuperade bl. a. våra nordiska grannländer.

Vid den tidpunkten var den ekonomiska situationen hos dessa länder synnerligen prekär, varigenom det blev ett märkbart faktum att den nya rörelsens idéer under ockupationstiden kunde gynnsamt förbättra dessa länders ekonomi, innan den internationella finansorganisationen i samarbete med demokratin lyckades demolera förutsättningarna härför. För att motverka ockupationens mera obehagliga inverkan hade isynnerhet i Norge fosterlänskt sinnade medborgare påtagit sig det synnerliga otacksamma uppdraget att hålla såväl ockupationsmakten som landets folk vid någorlunda gott humör trots inbördes tvistigheter.

Övermakten var för stor varför detta försök att åminstone delvis krossa Mammons kultens heliga lärar misslyckades. Befrielsen var

uppnådd — den internationella finansen och demokratin kunde draga ett jublande andedrag. Världen bragtes till ett furioso av aldrig skådade mått av befrielsens toner och en befrielse från allt vad sunt förfnuft tidigare haft att säga. Världen fick uppleva hatets allra vildaste orgier och man vart så till den grad befriad från allt vad förfnuftig tanke kunde tänka av rättvisa att i all hast tillsnickrades lagar med bakåtverkande effekt för att som värsta slag av landsförrädare kunna döma till liv och egenoms förlust alla som på minsta vis haft sympati för och ansetts hjälpa ockupationsmakten.

Sedan denna befrielse var undanstökad kunne ånyo den gamla ockupationen få fria tyglar att än intensivare gynna den internationella finansens förtjänstintressen. Ånyo började inflationen tillväxa i högönsiktig välmåga och demokratin vidtog alla önskade åtgärder för finandet av än listigare former av statsskatter, lån och räntor samt intensiv penningjakt på alla livets samvariformer.

Den internationella finansens alla propagandamöjligheter har med press, radios, TV:s och films A-ton-gångar tagits i intensivaste bruk. Under tiden 17-23 sept. 1962 kallades världens ledande demokrater att bevisa internationella valutafondens och världsbankens konferenser i Washington. Vad som där förehades hör till finansoperationernas tystnadsområde, men resultaten börja visa sig i allt strängare övervakning av finansintressens lagliga skydd och än vildare lånetakt, räntor samt signaler om ännu mera skatter.

Den 3 oktober förkunnade Englands finansminister (senare vårt konjunkturinstitut) att världen hotades av en ännu större fara än inflation.

DEN STÖRSTE FARAN VAR RISKEN FÖR EN VÄRLDSOMFATTANDE DEFLATION.
Läsare, slås du ej av häpnad inför denna förkunnelse eller har du blivit så steriliseras av härskande propagandan att du ej förstår meningens av det sagda? Vad vore egentligen viktigare för länder och folks styrelser än att söka åstadkomma deflation, och därmed låta en och var få möjlighet att förvärva mer för sina slantar? Och detta kallas en fara som måste motarbetas!

Förvisso är det ingen fara för mänskligheten i sin helhet, men ändemot innebär deflation den största fara för finansmaktens arbetsorgan, banker försäkringsbolag och andra låneinrättningar. Faran består i in-

AKSE ROMA — LONDON?

Tyske diplomater advarer nä ifölge DEUTSCHE WOCHEN-ZEITUNG mot att man skal undervurdere tegn på tiltagende «hjertelighet» mellom London og Roma. Det dreier seg åpenbart om en reaksjon mot det økende samarbeide mellom Paris og Bonn. Forøvrig står England temmelig isolert i verden etter den store krig mot Europa landet fikk istand og de katastrofale følger av denne kortsynte politikk. Det er nå vesentlig de tidligere små halvcolonier i Europa, som Danmark, Norge og Portugal som fremdeles sverger til de gamle omvendte sjørøvere, og selv dette siste land som så trofast har latt seg slepe med av England begynner å distansere seg etter at landet ble så brutalt sviktet av både England og de andre NATO-forbundsfeller.

MORDET PÅ BANDERA FOR RETTEN.

Vi har her i FOLK OG LAND ved flere anledninger omtalt mordet på den ukrainske emigrantleder Stefan Bandera i München. En Sovjetrussisk agent tilstod at han hadde begått mordet, men bland andre Olga von Barényi benektet i en artikkel i vårt blad at dette var den rette sammenheng. Nå er sovjetrusseren Stasjinskij for retten og tilstod fortsatt på löpende bånd, men avisene fremholder at retten i likhet med FOLK OG LAND stiller seg meget skeptisk til det agenten forklarer. Resultatet ble dog at han fikk noen få års fengsel for dobbelmordet.

ADENAUER VILLE IKKE.

Den franske kapitalunionserklaringen av 1871 befinner seg fremdeles i tysk besiddelse. På et forslag om

solvens och konkursmässighet, ty dessa inräddningar kunna endast frodas och blomstras så länge en ständig inflation får arbeta i lugn och ro.

Säg mig nu kära läsare, vilka anser du vara mänsklighetens värsta förrädare: De, som ständigt åstadkomma inflation och förvandlar dig till en i Grottekvarnen av lån, räntor och skatter mödesamt arbetande träl eller De som gjort sin insats och alltid gör det för att äntligen befria dig från världens starkaste och farligaste ockupation — den slutliga befrielsen från dansen kring guldkalven och Mammons herravälde? Svara ärligt.

ERHARD FLIESBERG.

å overlate den til de Gaulle nes 246 forskjellige oste-sorter? *

TILFELLET SCHIEDERMAIR.

Terbovenjuristen Schiedermair interesserer fremdeles dagspressen og i særdeleshed DAGBLADETS tyske hetskorrespondent Jon-Hjalmar Smith, som stille is going strong også etter at hans aftenpostske åndsfele måtte overføres til blidere himmelstrøk etter alt for intimt samarbeide. DAGBLAD-mannen har intervjuet angiveren dr. Herterich personlig. Denne er nå ute etter å få fatt i norske vitner som nå etterpå kan bevise sannheten i injuriene, altså noe i retning av det blomske forsvar i MORGENPOST-saken i sin tid. Ellers er doktoren og DAGBLADET rystet over at en kvinnelig fotograf som ville ta bilde av Schiedermair til sjikanebruk ble arrestert av politiet. Ratten rettsstat, hyler begge, og tenker rimeligvis på Norge hvor både AKTUELL og NÅ konkurrerer om å sjikanere folk, og gjør det uten at politiet griper inn. Vi er da gudsjelov en rettsstat! Fotografen het ellers Heinitz-Engelmann, hvilket i likhet med Herterich kanskje tør være opplysende for noen.

Blant de tyske hetsere i denne sak er ellers naturligvis SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, hvis redaktør for ikke lenge siden ble dømt for sedelighetsforbrytelse, men som er en av nydemokratiets beste hetskilder.

Arkitekt
HUSTAD
Bærumsvei 5, Ø. Ullern
Telefon 56 81 29 - Oslo

Bergs Assuransebyrå

ALT I FORSIKRING
Arbiens gt. 1 — Tlf. 44 49 94

FOLK OG LAND

Klerschowsgr. 5, Oslo
Telefon 37 76 96
Boks 32 14

Abonnementspriser
fra 1/1 1963:

Kr. 36,— pr. år, kr. 18,— pr halvår i Skandinavia.
Utlandet: Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår.
I nøytralt omslag innenlands: Kr. 46,— pr. år, kr. 23,— pr. halvår.
Løssalg inntil 1/1 1963 kr. 0,75 - senere kr. 0,85.

Annonsepris kr. 0,40 pr. mm og spalte.

Bruk postgironr. 16 450.
Utgiver A/L Folk og Land